

JUSTITS MINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 1. februar 2008
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2008-792-0458
Dok.: STC40968

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 184 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. januar 2008.

Lene Espersen

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 184 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Vil ministeren redegøre for, hvorledes indskrænkningen i danske politiske partiers muligheder for at modtage økonomiske tilskud (informationsforpligtelsen ved modtagelse af mere end kr. 20.000) er i overensstemmelse med kravet i EMRK art 11, hvori det hedder ”der må ikke gøres andre indskrænkninger i udøvelsen af disse rettigheder (jf. stk. 1. om ”foreningsfrihed”) end sådanne, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder?”

Svar:

1. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 11 har følgende ordlyd:

”Stk. 1. Enhver har ret til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed, herunder ret til at oprette og slutte sig til fagforeninger for at beskytte sine interesser.

Stk. 2. Der må ikke gøres andre indskrænkninger i udøvelsen af disse rettigheder end sådanne, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder. Denne artikel skal ikke forhindre, at der pålægges medlemmer af de væbnede styrker, politiet eller statsadministrationen lovlige begrænsninger i udøvelsen af disse rettigheder.”

Bestemmelsen beskytter bl.a. borgernes ret til at slutte sig sammen i foreninger, herunder politiske partier. Bestemmelsen beskytter også politiske partier og andre foreninger som sådanne, idet begrænsninger i en forenings virke også vil være en begrænsning i de enkelte (potentielle) medlemmers udøvelse af deres rettigheder.

Som det fremgår af artikel 11, stk. 2, er beskyttelsen af foreningsfriheden ikke absolut. Indgreb i foreningsfriheden kan dog alene foretages, når indgrebet er foreskrevet ved lov, begrundet i et af de nævnte formål og er nødvendigt i et demokratisk samfund.

2. Det følger af § 3, stk. 1, i lov om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber, at partier, der har været

opstillet til det senest afholdte valg til Folketinget eller Europa-Parlamentet, skal aflægge regnskab over partiets landsorganisations indtægter og udgifter.

Hvis et parti i regnskabsåret fra samme private tilskudsyder har modtaget et eller flere tilskud, der tilsammen overstiger 20.000 kr., følger det af lovens stk. 2, at tilskudsyderens navn og adresse skal fremgå af regnskabet. Regnskabet skal endvidere indeholde oplysning om den samlede størrelse af eventuelle anonyme tilskud og oplysning om størrelsen af hvert enkelt anonymt tilskud på mere end 20.000 kr.

Ifølge lovens § 5 indsender partiets ledelse senest 12 måneder efter regnskabsårets afslutning en bekræftet kopi af regnskabet til Folketinget, der fremlægger regnskabet til gennemsyn for offentligheden.

Formålet med disse bestemmelser er at skabe åbenhed om de politiske partiers regnskaber, således at offentligheden har mulighed for indsigt i, hvilke personer og foreninger mv. der yder tilskud til de politiske partier.

3. Det er Justitsministeriets opfattelse, at forpligtelsen til i det årlige regnskab at oplyse identiteten på private, der har ydet tilskud på mere end 20.000 kr. årligt, ikke kan antages at udgøre et indgreb i partiets eller medlemmernes rettigheder efter artikel 11, stk. 1.

Det skyldes, at forpligtelsen ikke indebærer begrænsninger hverken i partiets muligheder for at regulere egne forhold, udøve sine aktiviteter og forfølge sit formål eller i individers mulighed for at melde sig ind i partiet og deltage i dettes arbejde og aktiviteter, men alene har det saglige formål at skabe gennemsigtighed i forhold til finansieringen af politiske partier.

Selv om det måtte lægges til grund, at der var tale om et indgreb i rettigheder efter stk. 1, er det Justitsministeriets opfattelse, at et sådant indgreb ville være i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2.

Det bemærkes herved, at formålet med forpligtelsen til i det årlige regnskab at oplyse identiteten på private, der har ydet tilskud på mere end 20.000 kr. årligt, som nævnt er at skabe åbenhed om de politiske partiers regnskaber, således at offentligheden har mulighed for indsigt i, hvilke personer og foreninger mv. der yder tilskud til de politiske partier.